

Y TYST

Sefydlwyd 1867 Cyfrol 155 Rhif 9 Mawrth 3, 2022 50c.

Gweld Coch

Addas mewn ffordd drist yw'r ffaith bod elusen Red Community yn agor ei swyddfa eleni yng Nghaerdydd mewn adeilad a fu un tro yn buteindy. Addas oherwydd mai gwaith y mudiad hwn yw tynnu sylw at y broblem ddieflig o fasnachu pobl sy'n aml yn anweledig. Trist oherwydd bod puteinio a cham-drin merched yn parhau. Cofiaf fod mewn seminar rai blynyddoedd yn ôl lle yr oedd cyn swyddog gyda

Gwasanaeth Erlyn y Goron yn rhannu ei phrofiadau o ddelio gydag achosion o gaethwasiaeth yng

**Red
Community**

Nghymru. Dywedodd, 'Gallwch fod yn cerdded i lawr yr hewl yn eich tref neu'ch dinas a phasio pobl sy'n cael eu cam-drin fel caethweision modern. A chithau'n gwybod dim am eu hamgylchiadau.' Mae'r cyflwyniad a gafwyd y noson honno wedi aros yn hir ar fy meddwl ac wedi fy nghorddi dro ar ôl tro.

Mae'n addas felly ein bod yn codi ymwybyddiaeth o'r fasnach dywyll hon ar dudalennau'r *Tyst* oherwydd gall hyn fod yn digwydd yn eich cymuned chi. Y

mae Red Community yn cydweithio gyda mudiad byd-eang sef IJM sy'n gweithio'n ddygn er mwyn tynnu sylw ac ymgyrch yn erbyn masnachu pobl. Y mae'r enghreifftiau sydd ganddynt o gam-drin ar eu gwefan yn frawychus ac yn codi pwys ar bob Cristion. Mae caethwasiaeth fodern yn effeithio ar 40 miliwn o bobl ar hyd a lled y byd ac y mae'n aml yn cynnwys merched a phlant yn cael eu hecsbloetio ar gyfer llafur rhad neu ar gyfer y fasnach ryw. Cyfeirir at blant bach yn cael eu cam-drin yn rhywiol ar-lein a merched yn cael eu gorfodi i weithio oriau meithion am ddim oherwydd nad ydynt yn gallu talu benthyciad ariannol yn ôl i'w meistri gwaith.

Gellir cael rhagor o fanylion sut i weithredu a chyfrannu at eu gwaith ar eu gwefan

<https://www.ijmuk.org/modern-slavery-and-trafficking>

Gwyddom fod gwaith Teyrnas Dduw yn golygu dod a chyfiawnder i'r rhai hynny sy'n dioddef anghyfiawnder gan amddiffyn y bregus a'r gwan. Ein gweddi ddyddiol yw 'deled dy deyrnas, gwneler dy ewyllys fel yn y nef felly ar y ddaear hefyd.' Golyga hyn ein bod am weld y ddaear fel y nef ac egwyddorion teyrnas Dduw yn cael ei gweithredu yma ar y ddaear. Ni allwn fel pobl Iesu droi clust fyddar i'r hyn sy'n digwydd.

Gwae'r sawl a adeilada'i dŷ heb gyfiawnder,
A'i lofftydd heb farn,
gan fynnu gwasanaeth ei gymydog yn rhad,
heb roi iddo ddim am ei waith.

Jeremeia 22:13

GŴYL DEWI

Cafwyd bendith fawr yn yr oedfa Gŵyl Ddewi, a gynhaliwyd yn Nebo, Felindre. Roedd y gwasanaeth yng ngofal yr aelodau a'r Parchedig W. Rhys Locke a hynny ar ddydd Sul 20 Chwefror. Cymerodd lluo o aelodau ran gydag eitemau amrywiol, megis darnau o farddoniaeth, cyd-adrodd, caneuon a gweddiau. Wedi'r oedfa, roedd pice ar y maen a disgled o de i bawb.

'Mor hawddgar oedd ei bebyll' y diwrnod hwnnw.

Rhai yn Efengylwyr

Ysgrifennais erthygl yn *Y Tyst* a ymddangosodd ar glawr cefn, rhif 50, 16 Rhagfyr, 2021 am hanes gwaith cenhadol Sgwâr y Farchnad. Roedd yr hyn a ddigwyddodd yn sgil y gwaith hwnnw yn rhyfeddol iawn mewn llawer ffordd i'r fath raddau fel ei bod yn anodd credu'r canlyniadau.

Rhaid i mi gychwyn trwy fynd yn ôl yn bell i'm hieuentid pan glywais yr Efengyl am y tro cyntaf. Wedi hynny fe es i at Fyddin yr Iachawdwriaeth. Yn y fan honno dysgais sut i gyrraedd pobl gyda'r Efengyl a sut i genhadu yn effeithiol. Yma canfyddais mai fy mhriod waith o fewn i Gristnogaeth oedd tystio.

Lerpwl

Arweiniodd Duw mi at bobl arall oedd yn cyrraedd allan at bechaduriaid trwy ddefnyddio baneri a thractiau; hynny yw papur bach wedi eu hargraffu oedd yn cyflwyno'r Efengyl yn syml a chllir. Cyn bo hir cefais fy hun yn Lerpwl gydag eraill. Yno, ar un achlysur bu

gweinidogion yr eglwysi annibynnol Saesneg yn cydweithio ar hyd a lled y ddinas. Ar ôl rhyw bythefnos fe gynhaliwyd oedfa ordeinio dau ddyn, un fel dirprwy weinidogion yn yr eglwys a minnau fel Efengyllydd. (Nodi'r gwaith efengyllydd yn Effesiaid 4: 11.) Cwynodd un gweinidog o Gaernarfon, gan ddweud wrthyf, 'Ydych ddim wedi bod mewn coleg i gael eich hyfforddi fel gweinidog?'

Bala Bangor

Felly, cefais fy mherswadio i fynd i Goleg Bala-Bangor. Yno roeddem yn cael darlithoedd, yng Ngholeg Bala-Bangor ac yng Nghyfadran Diwinyddiaeth y Brifysgol. Ond bu rhaid i mi gwyno i'm prifathro am rai o'r darlithoedd diwinyddol, gan nad oeddwn yn cytuno â'r hyn ddysgid. Ychydig wedyn galwodd Dr Tudur fi i'w swyddfa – meddyliais fy mod am gael fy nhafllu allan. Symudais gadair i fod wrth ymyl ei ddesg. Cychwynodd siarad yn araf, gan ddweud, 'Mae'n fraint eich cael

yma'n fyfyrwr.' Cefais ardeall ei fod yn gwybod sut y cefais fy ordeinio. 'Byddai'n dda i chi dderbyn galwad mewn gofalaeth i gael profiad pellach.' Fe awgrymodd leoliad i mi yn ne Lloegr gyda, Graham Ball, Mission For Christ, yn Hastings.

Cyn i mi adael y fan honno, gofynnodd y prifathro, 'Carech ofalaeth yn ne Cymru?' ac fe dderbynais yr awgrym yn syth. Cysylltodd Mr Ball gyda gofalaeth yn y de ac fe wnaed trefniant i mi fynd yno fel efengyllydd. Roedd yno 7 o eglwysi mewn 3 pentref oedd yn cynnwys Wesleaid, Bedyddwyr ac Annibynwyr. Roedd gan yr eglwysi ychydig o arian wrth gefn ac fe'm cyflogwyd am gyfnod. Pan ddaeth yr arian i ben gofynnais am arian gan yr Undeb ond dywedwyd wrthyf nad oeddent am noddi efengyllydd. Ond nid oes dim sicrach na bod angen pobl heddiw i efengylu fel y digwyddodd yn 1904-05. Mae angen mynd yn ôl i ddarlenn ein Beibla.

Band-stand

Pan oeddwn yng Ngholeg Bala-Bangor roedd rhai o'r myfyrwyr yn efengylwyr. Mae rhai ohonynt dal yn y weinidogaeth ond wedi troi i bregethu'r ddiwinyddiaeth newydd. Ac nid wyf yn cael fy nerbyn. Cefais fy ordeinio er mwyn gwneud y gwaith o efengylu ac ni allwn fyw heb gwneud hynny. Felly, roedd rhaid i mi alw ar fy hen ffrindiau y bûm yn gweithio gyda hwy yn Lerpwl, a dyna beth a ddigwyddodd ym Maesteg. Ar ôl y genhadaeth yno gofynnwyd i mi fynd i'w cyfarfod o leiaf unwaith yr wythnos. A nawr rwyf yn bugeilio allan ar y band-stand ym Maesteg. Daw'r bobl atom os yw hi yn glawio ac fe gawn gyfle i dystio iddynt. Mae hyn yn fraint aruthrol wrth i ni ymestyn allan i'r gymuned gyda'r newyddion da am Iesu fel Arglwydd a Gwaredwr.

Wena Parri

Allweddeiriau 7 – Gobaith

Mewn cyfnod cythryblus fel hwn, mae'r byd yn chwilio am obaith. Yn ddi-os, mae 'gobaith' (*elpis*) hefyd yn air pwysig yng ngeirfa'r ffydd Gristnogol.

Yn aml, pan ddefnyddiwn y gair 'gobaith' heddiw, rydym yn cyfeirio at bethau digon ansicr. Er enghraifft, gallwn ddweud: 'Dwi'n gobeithio y cawn dywydd braf dros y penwythnos,' neu 'Dwi'n gobeithio na fydd traffig ar y ffordd adref.' Er ein bod ni'n gobeithio am y pethau hyn, nid yw ein gobaith yn sicr. Yn wir, pa mor fawr bynnag yw ein gobaith am dywydd braf a ffyrdd didraffig, ni all ein gobaith atal glaw na thagfa o geir.

Y mae 'gobaith' y Cristion yn dra gwahanol i'r uchod. Nid gobaith ansicr mo'r gobaith Cristnogol ond gobaith sicr nad yw'n cael ei beryglu gan ddim byd. Yn ei lythyr at y Rhufeiniaid, mae'r Apostol Paul yn disgrifio'r gobaith hwn trwy ddweud: 'A dyma obaith na chawn ein siomi ganddo' (Rhufeiniaid 5:5).

Beth yw hanfod y gobaith sicr hwn felly? Wel, gobaith sicr y Cristion ydy y cawn ni - rhyw ddydd – atgyfodi i fyw gydag Iesu am byth. Yn 1 Pedr 1:13,

mae'r Apostol Pedr yn ein hatgoffa o'r gobaith sicr hwn: 'Gan hynny, rhowch fin ar eich meddwl, ymddisgyblwch, a gosodwch eich gobaith yn gyfan gwbl ar y gras sy'n cael ei ddwyn atoch pan ddatguddir Iesu Grist.'

Ar y dydd mawr hwnnw pan ddaw Iesu'n ôl i'r byd, bydd pob un Cristion yn cael atgyfodi i fyw gydag Ef. Ar y dydd hwnnw, bydd Iesu'n sefydlu'r Nefoedd Newydd a'r Ddaear Newydd. Bydd yn cael gwared am byth ar ddiodefaint, ar bechod, ar farwolaeth, ar ddyrgioni a bydd pob un sy'n credu ynddo yn cael treulio tragwyddoldeb gydag E.

Fel Cristnogion, dyma yw ein dyfodol sicr. Dyma ydy'r gobaith diysgog sydd gennym fel pobl yr Arglwydd Iesu Grist. Gobaith na all gael ei beryglu gan ein hamgylchiadau anodd.

Yr Adran Gydenwadol

Cofio 'Dewi'r Cymro', ond beth am 'Dewi'r Cristion'?

Ar Fawrth 1af, byddwn fel Cymry yn dathlu ac yn ymfalchïo yn ein nawddsant Dewi, a hynny eleni ddiwrnod cyn dechrau tymor y Grawys. Yma, mae Aled Davies yn holi a ydym bellach fel Cymry wedi dewis anghofio pwy oedd Dewi mewn gwirionedd, a'r hyn a safai drosto fel mynach ac fel esgob?

Dros y blynyddoedd diwethaf, gwelwyd 'parêds' yn cael eu cynnal mewn trefi a dinasoedd ar hyd a lled Cymru, gyda phlant ysgol yn chwifio'u baneri, ynghyd â chynrychiolwyr ar ran nifer o fudiadau a chymdeithasau. Cynhelir cyngherddau ac eisteddfodau lleol, a bydd cymdeithasau lu yn dathlu yng nghwmni siaradwr gwadd dros bryd bywyd. Mae'r galw am ddiwrnod cenedlaethol o wyliau ar gynnydd ac eleni, am y tro cyntaf, fe fydd holl weithwyr swyddfa Cyngor Gwynedd yn cael diwrnod ychwanegol o wyliau ar Fawrth 1af.

Mae Iwerddon hefyd yn nodedig am dathlu gŵyl Sant Padrig, eu nawddsant hwythau, ar Fawrth 17, ond ychydig iawn o sylw a roddir yn Lloegr i Wyl San Siôr ar Ebrill 23. Er hynny, diolch am bob dathliad, am bob cyfle i ddod ynghyd i ymfalchïo yn ein hanes a'n treftadaeth Gymreig a Christnogol.

Arwr Cymreig

Eryr holl sylw a roddir i Ddewi yng Nghymru, tybed a ydym fel Cymry bellach yn ei weld fel arwr 'Cymreig, cenedlaetholgar' yn unig, ac wedi anghofio amdano fel 'Cristion cenhadol'? Prin y cyfeirir ato fel mynach ac fel esgob, ac rydym yn prysur anghofio'i eiriau o anogaeth i ddilyn Iesu. Yn ôl traddodiad, credir i Ddewi gael ei eni yn Henfynyw yng Ngheredigion yn y chweched ganrif, yn fab i'r Santes Non. Daeth yn enwog fel athro a phregethwr, gan sefydlu eglwysi a mynachlogydd ar ei deithiau ledled Cymru. Dywedir iddo fyw bywyd disgybledig a syml fel mynach.

Bydd llawer yn dyfynnu ei eiriau, 'Gwnewch y pethau bychain', ond, i'w deall yn iawn, rhaid darllen y frawddeg gyfan. Nodir yn ei bregeth olaf y geiriau, 'Arglwyddi, frodyr a chwiorydd, byddwch lawen a chedwch eich ffydd a'ch cred, a gwnewch y pethau bychain a glywsoch ac a welsoch gennyf i.' Nid galwad sydd yma i 'wneud y pethau bychain', hynny yw, byddwch yn ffeind a charedig wrth bawb, ond galwad i gadw ein ffydd a'n cred yn Iesu Grist, ac i weithredu yn unol ag esiampl Dewi ei hun fel dilynwr a disgybl i Iesu. Galwad sydd yma ar i ni wneud y pethau wnaeth o eu dweud a'u gwneud, sef dilyn Iesu a byw bywyd fel y byddai Iesu am i ni ei wneud.

Ar Fawrth 1af, fe fydd llawer yn barod i roi bloedd dros 'YES Cymru', ond efo fawr i'w ddweud dros 'YES Crist'. Byddwn yn barod i dathlu'r cenedlaetholwr o sant, ond yn diystyru Dewi'r cenhadwr a'r efenglydd; yn barod i gofleidio araith Saunders 60 mlynedd yn ôl ar Dyinged yr Iaith, ond heb fod â'r un angerdd dros weddi Valentine yn ei emyn arbennig, 'Dros Gymru'n gwlad':

O deued dydd pan fo awelon Duw
yn chwythu eto dros ein herwau gwyw,
a'r crindir cras dan ras cawodydd nef
yn erddi Crist, yn ffrwythlon iddo ef.

Bellach rydym am ei gofio fel achubydd y genedl Gymreig, mewn oes pan mae'r genedl honno yn gyffredinol wedi ymbellhau oddi wrth ei seiliau Cristnogol.

Arwr Cristnogol

Mae'n debyg na chafodd Dewi'r sylw haeddiannol o fewn ein heglwysi chwaith, ac yn arbennig yn ein mysq ni fel anghydfurfwrwyr gyda'n hawydd i ymbellhau oddi wrth y seintiau Celtaidd fel Dewi, Padarn, Teilo, Melangell, Gwenffrewi, Dwynwen, Illtud a llu o rai eraill.

Ystyrir cyfeirio at y seintiau hyn yn rhywbeth Catholig, a thrwy hynny fe gollwyd llawer o gyfoeth y stori Gristnogol yng Nghymru. Cofiw'n mai pobl a arweiniodd eraill at Grist oedd y seintiau hyn i gyd, a gallwn ddysgu cymaint drwy eu stori a'u neges.

Bydd mwy o eglwysi erbyn hyn yn cynnal oedfa Gŵyl Ddewi, ac yn rhoi lle i'r sant fel rhan o'r gwasanaeth. Mae gennym sant i fod yn falch ohono: un nad yw'n cael ei gofio am 'ladd draig' ond am 'gynnig bywyd newydd' i'w gyd-Gymry drwy eu cyfeirio at Iesu Grist.

Dyna hefyd yw ein braint ninnau, ac wrth i dymor y Grawys eleni ddechrau ar Fawrth 2ail, dyma gyfle i gychwyn ar bererindod gyda'n gilydd, tuag at y Pasg. Cyhoeddwyd cyfrol fechan rai blynyddoedd yn ôl ar gyfer y Grawys, yn dwyn y teitl [40 Diwrnod gyda'r Seintiau Celtaidd](#). Dyma gyfle i ddarllen am sant Celtaidd dros gyfnod o 40 diwrnod, pob un ohonynt mewn ffyrdd gwahanol yn ein cyfeirio at Iesu a neges ogoneddus y Pasg.

S4C

Dechrau Canu, Dechrau Canmol

Sul, 6 Mawrth, am 7:30yh (ailddarlledir am 11:30yb y Sul canlynol)

Bydd Lisa'n cwrdd â'r Parchedig Manon Ceridwen James, un o'r merched cyntaf yng Nghymru i gael ei hordeinio'n offeiriad. A chawn glywed hanes merch sy'n mentro ar yrfa newydd yn y weinidogaeth, y Parchedig Sian Elin Thomas.

BBC radio cymru

Caniadaeth y Cysegr

Sul, 6 Mawrth, am 7:30yb a 4:30yp

Yr ail mewn cyfres newydd lle bydd R. Alun Evans yn cyflwyno rhaglenni ar amrywiol themâu. Y teulu yw thema'r wythnos hon.

Oedfa Radio Cymru

Sul, 6 Mawrth, am 12:00yp

Gwasanaeth dan ofal Rowan Williams, Caerdydd

Cofio a gweddio dros drigolion Wcráin

Anodd iawn fu gweld yr argyfwng yn Wcráin yn dwysáu dros y dyddiau diwethaf. Heb wybod beth fydd yn digwydd eto dros y dyddiau nesaf, y gobaith yw y daw diwedd buan i'r ymladd a'r lladd.

Unwaith eto, gwelsom ynfydrwydd rhyfel. Ac o gael bod, drwy luniau ac adroddiadau, yn llygad dyst i'r hyn sy'n digwydd ar hyn o bryd, mae pob math o emosionau'n corddi: tristwch yn sicr o weld pobl yn ffoi mewn ofn o'u cartrefi a'u gwlad. Anghrediniaeth hyd yn oed, o sylweddoli bod pethau wedi dod i hyn. Ofn wedyn, o feddwl beth all ddigwydd. A dicter. Dicter at yr Arlywydd Putin yn sicr; ac eto, er y temtasiwn amlwg i anelu'r cyfan ato, nid ato ef yn unig.

Dicter hefyd ataf fy hun. Ie, dicter a dryswch a chywilydd. Cywilydd yn un peth wrth synhwyro y gall y difrod a'r lladd a'r rhyfela ymddangos yn fwy o drychineb am ei fod yn digwydd yn un o wledydd Ewrop yn hytrach nag mewn rhan arall o'r byd. Dryswch, o fetu deall na gwneud synnwyr o'r hyn sy'n digwydd. A dicter hefyd o weld na lwyddodd gwladweinwyr a sefydliadau rhyngwladol i osgoi'r llanast hwn. A gwaeth hyd yn oed, euogrwydd o gofio i mi, beth bynnag, anghofio'n llwyr am Wcráin a'i phobl a'i rhyfela mewnol dros yr wyth mlynedd diwethaf ers i'r wlad a'i hargyfwng hawlio penawdau ein papurau a'n cyfryngau ddiwethaf. Yn sicr, mae a wnelo'r anghofio hwnnw â'r dryswch a'r anghrediniaeth bresennol.

Ond heddiw, yn ein hanghrediniaeth a'n dryswch, ac yn ein hanwybodaeth hefyd, mi fedrwn weddio. Ac am beth y gweddiwn? Am heddwch yn sicr; am ddiwedd i'r ymladd; am ddoethineb i

arweinwyr gwleidyddol Wcráin a Rwsia a phob gwlad arall sydd mewn unrhyw fodd yn ymwneud â hyn oll, eu bod yn gweithredu mewn parch a chyfiawnder, a chyda gonestrwydd ac urddas. Gweddio dros deuluoedd yn Wcráin a Rwsia sydd eisoes wedi colli anwyliaid yn y brwydro; dros y rhai a anafwyd, yn bobl a phlant; dros bawb sy'n byw mewn ofn yn eu cartrefi ar hyn o bryd, a phawb sydd wedi ffoi o'r cartrefi hynny.

Gweddiwn am gymod a chyfaddawd a chyfiawnder ym mhob rhan o Wcráin ac ym mhob gwlad arall. Gweddiwn am lonyddwch a hawl i bobl fyw yn rhydd gan arfer eu ffydd a'u diwylliant heb ofn nac erledigaeth o unrhyw fath. Gweddiwn am ddiwedd i ryfeloedd eraill ein hoes a thros holl ffoaduriaid y blynyddoedd diwethaf hyn, o ba wlad bynnag.

Ac yng nghanol holl boen a dryswch a thristwch ein byd, gweddiwn y bydd Efengyl Crist a'i goleuni, ei chariad a'i nerth yn dwyn ffrwyth ym mywydau mwy a mwy o bobl ac yn dod yn rym achubol er daioni ymhlith cenhedloedd daear. Boed i'r byd wybod am gariad Crist a chymod ei groes.

John Pritchard [o'r 'Gronyn']

Gweddiâu dros bobl Wcráin a Rwsia
Arglwydd da, rydym yn gweddio heddiw dros bobl Wcráin a Rwsia, a hefyd dros y rhai hynny sy'n gwneud penderfyniadau yn y ddwy wlad.

Heddiw, cofiwn am y rhai na fedrodd gysgu neithiwr oherwydd eu bod yn poeni am yr hyn allai ddigwydd ac yn ofni canlyniadau'r colli sy'n eu hwynebu. Gofynnwn, Arglwydd, ar iddynt brofi grym dy nerth yn dod yn rym newydd yn eu bywydau nhw.

Gofynnwn ar i ti, Arglwydd, atgoffa'r rhai hynny sy'n credu bod ganddynt yn y byd hwn awdurdod dros fywyd a marwolaeth i droi i ffrwydd oddi wrth drais a gwneud penderfyniadau fydd yn diogelu bywydau pobl eraill.

Rydym yn gweddio, Arglwydd, dros y rhai hynny sy'n dewis rhyfel heddiw, y bydd eu calonnau a'u meddyliau'n cael eu newid gennynt. Gofynnwn ar i ti, drwy dy gariad, symud yn eu calonnau a gosod dy ffyrdd dy hun yn eu meddyliau.

Ac eto heddiw, rydym yn cofio am arweinwyr holl wledydd ein byd, y byddi'n eu hysbrydoli hefo dy ddoethineb dy hun.

Ar ddechrau mis newydd, cofiwn am Ddewi Sant a phawb sydd wedi bod yn ffyddlon ac yn ufudd yn dweud wrth eraill am lesu. Helpa ninnau i ganolbwyntio ar y pethau hynny yr wyt wedi ein galw i'w gwneud. Dangos i ni sut y medrwn ni gael ein defnyddio i gyfleu dy fendithion i eraill. Rwy'ti'n gallu troi ein pethau bychain ni yn bethau mawr. Gofynnwn hyn yn enw Iesu Grist, Tywysog Tangnefedd, Amen.

Bryn Williams

Heddiw, gweddiwn dros Wcráin sydd ynghanol ymosodiad milwrol gan Rwsia.

Rydym yn gofidio am y defnydd o rym arfog,

ac am bob bywyd a gollwyd ac a anafwyd oherwydd y gwrthdaro.

O Dduw, cysura'r rhai sy'n galaru a'r rhai sy'n ofnus.

Gweddiwn am dy heddwch di. Amen.

Gweddi gan JPIT (Joint Public Issues Team) ar ran amrywiol enwadau

Pobl Aberystwyth yn dangos eu cefnogaeth i drigolion Wcráin

Myfyrdod y Grawys

Cyfres o chwe astudiaeth gan Gyngor yr Eglwys Ynghyd ym Mhrydain ac Iwerddon (CTBI)

1. Dydd Mercher y Llundw (2 Mawrth)

Trysor yn y Nef

Darllen: Mathew 6:19–21

Peddiwch â chasglu ichwi drysorau ar y ddaear, lle mae gwyfyn a rhwd yn difa, a lle mae lladron yn torri trwodd ac yn lladrata. Casglwch ichwi drysorau yn y nef, lle nad yw gwyfyn na rhwd yn difa, a lle nad yw lladron yn torri trwodd nac yn lladrata. Oherwydd lle mae dy drysor, yno hefyd y bydd dy galon.

1 Rhywbeth i'w drafod gyda'n gilydd:

* Beth ydych chi'n feddwl mae lesu yn ei olygu wrth 'drysor yn y nef'?

* Yn hanes y Santes Gwenffrewi, mae hi'n gwrthod pleserau'r byd am fywyd o ymroddiad i Dduw. Pa mor anodd, yn eich barn chi, fyddai dilyn lesu fel hyn?

2 Rhywbeth i adfyfrio arno

* Mae lesu'n gwneud y pwynt nad yw trysor daearol yn para. Wnaethoch chi erioed weld bod eiddo oedd gennyhych wedi ei ddifetha gan lwydni neu rwd, neu a gafodd ryw beth gwerthfawr ei ddwyn oddi arnoch? Beth ddigwyddodd a sut oeddech chi'n teimlo?

* Yn hanes y Santes Gwenffrewi, mae'n colli ei bywyd trwy wrthod dod yn eiddo i rywun arall. Ac eto, mae'n cael ei hadfer

i fywyd, ac wrth i bobl bererindota at ei ffynnon adfywiol, gall eraill brofi gwellhad ac adferiad. Sut mae modd i hyn ein helpu i ddeall beth mae lesu yn ei olygu wrth sôn am 'drysor yn y nef'?

3 Rhywbeth i'w wneud

* Meddyliwch am y math o 'drysor ar y ddaear' a all fod yn eich meddiant chi. Pa bethau all fod yn anodd rhoi gorau iddynt a pham? Pa bethau sydd hawsaf i chi roi'r gorau iddynt? Meddyliwch a fyddai modd i chi gael gwared o UN peth o'ch trysor daearol a rhoi yn ei le UN peth fyddai'n cynrychioli trysor nefol, fel addewid i weddio dros bwy bynnag sy'n derbyn yr eitem a roesoch.

* Yn hanes y Santes Gwenffrewi, mae hi a Sant Beuno yn siarad am 'bethau'r nefoedd' gyda'i gilydd. Pwy ydych chi'n ei adnabod allai eich helpu i gasglu 'trysor yn y nef' drwy eich helpu i ddyfnhau eich perthynas â'r lesu?

4 Treiddio'n ddyfnach

* Mae lesu yn gwneud y pwynt fod ein calonnau, ein hunan mewnol, wedi eu cyfeirio at yr hyn sydd fwyaf gwerthfawr

i ni – ac mai hynny yn aml yw eiddo a phleserau'r byd, yn hytrach na cheisio creu perthynas ddyfnach a mwy ffrwythlon gyda Duw, darganfod beth yw ewyllys Duw i ni. Adeg y Grawys, byddwn yn clywed am demtasiynau grym a chyfoeth a roddwyd yn ffordd lesu, sut y bu'n ymgodymu â'r addewidion gwag hynny a sut y gwnaeth eu goresgyn. Sut medrwn ni ddysgu o esiampl lesu a goresgyn ein temtasiynau ein hunain?

* Yn hanes y Santes Gwenffrewi, roedd hi'n dod o deulu uchelwrol, ond fe ddewisodd fyw bywyd o dlodi, diweirdeb ac uffuddod. Sut medrwn ni ddysgu o esiampl y sawl sy'n dewis y bywyd crefyddol? Pwy fedrwn ni ddilyn i'n hysbrydoli i dyfu mewn sancteiddrwydd a bod yn ddisgybl?

5 Gweddi

Arglwydd lesu Grist,

Diolchwn i ti am ein galw i fod yn bobl sy'n casglu trysor yn y nef ac nid yn y byd hwn.

Helpa ni i beidio â chydio mor dynn yn ein heiddo, ac ymboeni llai am bethau darfodedig,

ac, ar ddydd Mercher y Llundw, pan gofiwn mai lludw ydym ninnau hefyd, ac mai darfodedig yw popeth, gad i ni droi ein golygon at dy deyrnas nefol, ac at wir a diogel obaith y bywyd tragwyddol.

Amen.

Sant Beuno yn siarad â'r Santes Gwenffrewi am 'bethau'r nefoedd'

Normal Newydd

*Dyma ail ran
erthygl y
Parchg Tom
Evans.*

Un peth sy'n sicr yw bod yna angen mawr wedi bod am 'weinigogaeth fugeiliol' yn ystod y cyfnod clo, bugeilio

naill wyneb yn wyneb lle bu'n bosib, o bellter ynteu drwy e-bost, tecst neu alwad ffôn. Fel gweinidogion, medrwn lenwi'n dyddiaduron i'r top gan gredu'n bod yn cyflawni gwaith Teyrnas Iesu! Un pwyllgor ar ôl y nall, ac mi ddaw y Deyrnas i fod! Peidied yr un ohonom â thwylllo'n hunain! Os ydym mor brysur fel nad oes gennym amser i fugeilio'n pobl, yna rhaid gofyn beth yw pwrpas ein gweinidogaeth. Cofiaf y diweddar

Y Parchg Tom Evans

Barchedig Eurfyn Morgan, Bethesda'r Tymbl yn trafod un o'm pregethau gyda mi pan oeddwn yn weinidog ifanc ym Methania, Y Tymbl Uchaf, ac meddai, 'Mae ôl y stydi yn y bregeth 'ma, ond prin

iawn yw ôl dy droed di sydd ynddi. Fedri di ddim dringo i dy bulpud ar y Sul heb dy fod wedi cerdded a byw yn agos iawn at dy bobol drwy ymweld â hwy yn gyson. Mae'n rhaid i ti ddod i adnabod dy bobol.' Dw i'n dal i glywed ei sylwadau a'i gyngor, ac mae'n gyngor priodol hyd heddi. Ynddynt eu hunain, dydi'r band-eang, cyfrifiadur a sgrin yn y capel, na gwefan chwaith, ddim yn mynd i ddisodli 'bugeilio' er mwyn cael pobol i ymddiddori a deall dysgeidiaeth Iesu am y Deyrnas.

Ymestyn mas

Y cwestiwn yw, sut y medrwn ni ymestyn ein gweinidogaeth fugeiliol y tu hwnt i aelodaeth ein heglwysi, a chyrraedd eraill nad ydynt 'o'r gorlan hon'? Fel Annibynwyr, rydym yn credu yng ngweinidogaeth yr holl saint, felly,

yn weinidogion ordeiniedig, arweinwyr lleyg, diaconiaid ac aelodau, mae'n rhaid i ninnau ddilyn esiampl yr Iesu a byw ein bywydau'n llawn ymhlith ein cymunedau.

Arloesi a buddsoddi

Yn amserol iawn, bu i'n Henwad lwyddo i ryddhau swm da o arian ar gyfer ein rhaglen chwyldroadol newydd Arloesi a Buddsoddi! Da yw darllen a chlywed eraill yn siarad yn bositif am yr hyn sy'n bosib, ond i ni weld y darlun cyflawn ... yr eglwys leol yn gwasanaethu'r gymuned gyfan. Duw a'n gwaredo rhag gweld y gronfa'n ffynhonnell i godi sgaffalde i gynnal elfennau o'n gorffennol sy'n abnormal erbyn hyn. Yn hytrach, gadewch i ni weld y rhaglen newydd hon yn gyfle i weithredu Efengyl Iesu o Nasareth yn ein hardaloedd a'n bröydd ni, heddiw er mwyn yr yfory! Yn un o rifynnau'r *Tyst* yn yr hanner canrif ddiwethaf 'ma, mae 'na frawddeg sy'n darllen fel hyn os cofiaf yn iawn, 'Nid cofadail mo'r eglwys, ond mudiad.' Wrth gerdded yn ofnus ar brydie, o'r hen 'normal' i'r 'normal newydd' manteisiwn ar y cyfleoedd sydd yn ein haros i ddarganfod ffyrdd newydd o fod yn eglwys, a honno'n eglwys heb furiau na ffiniau!

Hyfforddiant

Mentraf awgrymu y bydd angen 'hyfforddiant mewn swydd' ar ambell un ohonom wrth fentro i'r yfory, a dyna ble gall Coleg yr Annibynwyr, ynghyd â sefydliadau addysg eraill ar draws Cymru ein cynorthwyo. Mi fydd yn rhaid i ni osod sylfeini cadarn ar gyfer y dyfodol drwy ddiwinyddia'r ffordd ymlaen mewn goleuni newydd, ffres. Yn wir, beth am fentro'n gydenwadol yn hyn o beth, gan fod yr enwadau Cymraeg i gyd yn yr un cwch, gan gynnwys Yr Eglwys Yng Nghymru a'r Eglwys Gatholig.

Mentro

Cymerwn olwg unwaith eto ar fywyd a gwaith sylfaenydd ein Ffydd ... Iesu o Nasareth. Cymer sylw o'r hyn a gronclir amdano yn Llyfr Actau yr Apostolion, Pennod 10:

Gwyddoch chwi'r peth a fu drwy holl Jwdea, gan ddechrau yng Ngalilea wedi'r bedydd a gyhoeddodd Ioan – Iesu o Nasareth, y modd yr eneiniodd Duw ef â'r Ysbryd Glân ac a nerth. **Aeth ef oddi amgylch gan wneud daioni.**

Y sialens fawr i ni yn awr yw MENTRO i ganol ein cymunedau ni heddi, fel y

gwnaeth Iesu ei hunan yn ei gyfnod e!

A hithe'n fisoedd cyntaf 2022, pa amser gwell i ailymrwymo'n ein hunain yn llwyr i wasanaethu Iesu. Mentraf adael tri chwestiwn gyda chi, cwestiynau y byddaf i'n holi fy hun yn aml sef:

Yn fy mherthynas â'm capel lleol, beth ydw i'n ei wneud a paham?
Sut ydw i'n cyflawni'r dasg ac er budd pwy?

Sut y medra i gyflawni fy ngwaith yn well er mwyn i'r Deyrnas lwyddo?

Gobeithio y cawn flwyddyn lewyrchus fel eglwysi wrth i ni 'fentro', gan roi'n gobaith yn Iesu fel y canodd J. D. Vernon Lewis:

Saif ein gobaith yn yr Iesu,
Brenin nef, goleuni'r byd;
Ei ddoethineb a'i ddaioni
a ffrwythlona'n gwaith i gyd;
llawenhawn, drwyddo cawn
holl adnoddau Duw yn llawn.

(Caneuon Ffydd: 324)

Coleg yr Annibynwyr Cymraeg Cyrsiau'r Gwanwyn

**Darllen, deall a dehongli
Gair Duw heddiw**

**Astudio'r Beibl yn ein
cyd-destun ni**

**7 o'r gloch, nos Lun 7 Mawrth -
Testament Newydd y Beibl
CATRIN HAF WILLIAMS,
Diwinyddiaeth ac Astudiaethau
Crefyddol, PCYDDES**

**Dirnad a datblygu doniau yn
ein heglwysi**

**7 o'r gloch, nos Lun 14 Mawrth
BETI-WYN JAMES, Caerfyrddin**

**7 o'r gloch, nos Fawrth 22 Mawrth
ALUN TUDUR, Caerdydd**

**CWRS DEHONGLI'R
YSGRYTHURAU
Yr Actau a'r Epistolau**

**7.00 pob nos Fercher,
2 Mawrth – 23 Mawrth
ALED JONES, Cyfarwyddwr a
Chydylydd Hyfforddi'r Coleg**

Croeso cynnes iawn i bawb

Bydd pob cwrs ar-lein eleni

Manylion pellach a dolenni
Zoom oddi wrth
aled@colegyrannibynwyr.cymru

Barn Annibynnol

Talu'r pris

Dwn i ddim lle fyddwch chi'n gwneud eich siopa bwyd? Rhyw symud rhwng archfarchnadoedd a siopau llai fydda i. Mae Siop y Glorian wedi agor yng Nghaernarfon yn ddiweddar lle cewch fynd a thybiau i'w hail-lenwi sy'n wych ar gyfer nwyddau fel blawd, siwgr, pasta a reis. Maen nhw hefyd yn stocio cynnyrch masnach deg fel coffi a the a sbeis. Ond ar gyfer bob dim arall, i'r archfarchnad fydda i'n mynd; Morrisons fel arfer a Tesco weithiau, oes, mae archfarchnadoedd eraill ar gael! Ond os dwi ym Mangor, yna mi gymra i'r cyfle i fynd i Aldi neu Farmfoods. A stori am fy ymweliad diweddar i siop Farmfoods sgen i i'w rhannu efo chi. Ddim siop nwyddau fferm ydy Farmfoods, ond archfarchnad 'no frills' lle mae bosib prynu mewn 'bulk' a lle mae pethau yn rhad dros ben. Petai cynghrair o archfarchnadoedd yn bodoli; Waitrose fyddai'r uwch-gynghrair a Farmfoods fyddai'r Vauxhall conference. Nid dweud ydw i fod bwyd Waitrose yn ddim gwell cofiwch, ond mi eith ugain punt dipyn pellach yn Farmfoods nag yn Waitrose! Beth bynnag - y stori hon dwi eisiau ei rhannu efo chi.

farmfoods

Farmfoods

Roedd y siop bron â chau pan oeddwn i'n siopa yno a dim ond un til oedd ar agor. Roedd cwpwl bron â gorffen rhoi eu nwyddau wrth y til i gael eu cyfrifo, ac roedd dyn ifanc ar eu hôl nhw, ac yna fi. Roedd gwerth tua thri deg punt o nwyddau gan y cwpwl byddwn i'n tybio, ond pan ddaeth yn amser i'r cwpwl dalu, roedd problem efo cerdyn talu'r wraig. Aeth ati i geisio trosglwyddo arian ar ei ffôn, ond doedd dim yn tycio. Roedd ganddyn nhw gymaint o embaras ac nid oeddent yn gallu siarad llawer o Saesneg. 'Bydd raid i fi adael rhai pethau,' meddai'r wraig. Ond yna, dyma'r dyn ifanc oedd o fy mlaen i yn dweud, 'Mi wna i dalu.'

Roedd y person wrth y til yn meddwl bod y dyn ifanc yn bod yn ddiamynedd ac eisiau talu, felly dywedodd, 'Os ewch chi a'ch nwyddau at y til nesaf, syr, fydda i efo chi mewn dau funud.'

'Na, mi wna i dalu am nwyddau'r bobl o 'mlaen i. Jest rhowch fy nwyddau i drwodd hefyd a mi dalu i am bob dim.'

Doedd y cwpwl ddim yn siŵr iawn be i neud. Gofynnodd y gŵr am fanylion banc y dyn ifanc er mwyn cael ei dalu yn ôl ar ôl sortio pethau, ond gwrthododd y dyn ifanc.

'Na, does dim angen, jest gwnewch chi'r un peth i rywun arall tro nesa.' meddai. Talodd a gadawodd y siop.

Gwnewch chithau yr un modd

Rhaid i mi gyfaddef i mi deimlo'n ddigon emosynol yn gwyllo'r cyfan yn digwydd. Roeddwn i'n teimlo fy mod wedi cael bod yn dyst i weithred hynod o hardd. Ond roedd elfen o dristwch hefyd fy mod wedi fy synnu gan y fath garedigrwydd. Mae yna berygl weithiau ein bod yn cael ein llethu yn ormodol gan ddrygioni'r byd ein bod yn anghofio fod y mwyafrif o bobl yn dda. Dwi ddim yn gwybod beth oedd cymhelliant y dyn ifanc i ddangos y fath garedigrwydd; roedd rhan ohonof i eisiau ei holi. Ond efallai fod hynny hefyd yn arwydd o'n hamserau, fy mod eisiau dadansoddi ei weithred a gofyn pam, yn hytrach na'i derbyn fel y weithred garedig ac anhunanol yr oedd hi. Ond roedd hi'n fwy na gweithred hefyd, 'doedd? Roedd yma gais i'r pâr oedd wedi derbyn caredigrwydd i rannu caredigrwydd hefyd, i beidio â chadw'r caredigrwydd hynny iddyn nhw eu hunain.

Dyma neges bwysig lesu i ni wrth i ni gerdded drwy'r byd yma yn dilyn ei lwybr Ef:

Dylech chi drin pobl eraill fel byddech chi'n hoffi iddyn nhw'ch trin chi ... Rhaid i chi fod yn garedig, fel mae Duw eich tad yn garedig. (Luc 6:31,36)

Mererid Mair

(Nid yw cynnwys y Barn Annibynnol o reidrwydd yn adlewyrchu safbwynt Undeb yr Annibynnol na'r tîm golygyddol.)

PROSIECT DIGIDOL DENMAN 2022

Gan ein bod ni parhau i fod mewn cyfnod gwahanol i'r arfer, eleni gwahoddir ysgolion Sul i ddefnyddio'u dychymyg a'u doniau creadigol i greu fideo byr (dim mwy na 2 funud o hyd) ar y thema:

Rheswm i ddathlu

'Dewch, gadewch i ni ganu'n llawen i'r Arglwydd.'

Salm 95:1

Ym mlwyddyn dathliadau 150 Undeb yr Annibynnol Cymraeg, pa resymau sydd gennym i ddathlu fel Cristnogion yng Nghymru heddiw?

Anfoner eich fideos at rhodri@annibynnol.cymru erbyn 15 Mehefin 2022.

Caiff cyflwyniad o'r holl gyfraniadau ei ddangos yn ystod ein Cyfarfodydd Blynyddol yng Nghaerfyrddin ym mis Gorffennaf.

Os am fwy o fanylion, cysylltwch â Thŷ John Penri: 01792 795888 neu undeb@annibynnol.cymru

Cyfarfodydd Blynyddol Caerfyrddin Gorff. 7 - 9

Y mae'n llawenydd datgan bod y paratodau ar gyfer y cyfarfodydd blynyddol eleni, yn mynd rhagddynt yn dda ac yr ydym eisoes mewn dyled i gyfeillion caredig Cyfundeb Gorllewin Caerfyrddin am eu hymrwymiad i'r dasg o drefnu. Diolch.

Gobeithio y bydd effeithiau'r pandemig wedi pylu erbyn yr haf gan ein gadael ninnau'n rhydd i fynd a dod fel y dymunwn.

Penderfyniadau

Bydd cyfle i gyflwyno penderfyniadau i'r Gynhadledd a dylai rhybudd o bob penderfyniad, wedi ei lofnodi gan y cynigydd a'r eilydd, gyrraedd yr Ysgrifennydd Cyffredinol erbyn **dydd Gwener, 20 Mai 2022, fan bellaf.**

Ethyglau, llythyrau at y Prif Olygydd:

Y Parchg Ddr Alun Tudur
39 Dorchester Avenue, Pen-y-lan,
Caerdydd, CF23 9BS
Ffôn: 02920 490582
E-bost: aluntudur@btinternet.com

Golygyddion

Y Parchg Iwan Llewelyn Jones
Fronheulog, 12 Tan-y-Foel,
Borth-y-gest, Porthmadog, Gwynedd,
LL49 9UE
Ffôn: 01766 513138
E-bost: IwanLlew@aol.com

Alun Lenny
Porth Angel, 26 Teras Picton
Caerfyrddin, Sir Gâr, SA31 3BX
Ffôn: 01267 232577 /
0781 751 9039
E-bost: alunlenny@hotmail.co.uk

Archebion a thaliadau i'r Llyfrfa:

Tŷ John Penri, 5 Axis Court, Parc
Busnes Glanyrafon, Bro Abertawe
ABERTAWE SA7 0AJ
Ffôn: 01792 795888
E-bost: undeb@annibynwyr.cymru

Dalier Sylw!

Cyhoeddir yr Adran Gydenwadol
gan Bwyllgor Llywio'r Adran
Gydenwadol ac nid gan Undeb yr
Annibynwyr Cymraeg. Nid oes a
wnelo Golygyddion Y Tyst ddim â
chynnwys yr Adran Gydenwadol.

Y Cam Ymlaen

Mae dwy eglwys Annibynnol yng Nghwmain gerllaw'r Bala, sef capeli Soar a Rhydywernen ac rydym yn cydgyfarfod i gynnal gwasanaethau yng nghapel Rhydywernen erbyn hyn. Fel llawer eglwys arall rwy'n siŵr, mae hi'n anoddach cael hyd i bregethwyr i lenwi'r Suliau. Yn ystod y flwyddyn a aeth heibio daeth cynnig gan Gwrdd Chwarter Meirion y byddai'r Cwrdd Chwarter yn barod i ariannu offer ar gyfer cynnal sesiynau rhithiol yn y capeli. Roedd hwn yn gynnig caredig a phellgyrhaeddol. Yn syth bin dyma benderfynu manteisio ar y cynnig a chyda cymorth parod a heintus y Parch. Carwyn Siddall dyma archebu dongl a chamera. Prynwyd sgrin fawr a'i gosod ar fur y pulpud. Yna gosodwyd y dongl yn ei le a chafwyd cysylltiad y we llwyddiannus. Yn ychwanegol at y cynnig hael gan y Cwrdd Chwarter fe fydd hyfforddiant yn cael ei ddarparu ar sut i ddefnyddio'r offer a dangos rhagoriaeth Zoom.

Oedfa rithiol

Neilltuwyd pnawn Sul 13 Chwefror i gynnal y gwasanaeth cyntaf rhithiol a hynny drwy Zoom byw gyda'r Hen Gapel yn Llanuwchllyn. Diolch i'r Parch. Carwyn Siddall ac aelodau Gofalaeth Bro Llanuwchllyn a'r Cylch am gytuno inni ymuno â hwy. Cafwyd

gwasanaeth i'w gofio. Roedd y bregeth ac arweiniad Carwyn yn ardderchog. Roeddem yn ymuno yn y canu a hefyd cafwyd gwasanaeth cymun ar y cyd yn union fel petaem gyda'n gilydd dan yr un to. Y teimlad oedd, yn dilyn y gwasanaeth, ein bod ni yng nghapel Rhydywernen wedi cael bendith o ymuno â chyfeillion yr Ofalaeth Bro. Yn sicr dyma'r ffordd ymlaen. Rydym am neilltuo un Sul y mis ar gyfer gwasanaeth rhithiol. Bydd rhaid chwilio am gapeli sydd yn barod i agor eu drysau inni wrth gwrs. Byddwn hefyd yn gallu defnyddio YouTube i dderbyn gwasanaethau parod. Fel yr aiff yr amser ymlaen gobeithio y medrwn ninnau gynnig yr un gwasanaeth i gapeli eraill. Roedd hyn i gyd yn bosib drwy weledigaeth bwysig Cwrdd Chwarter Meirion oedd am ddangos y ffordd i'r hyn sydd gan dechnoleg i'w gynnig.

Ian Lloyd Hughes

Wcrain

Wrth i Rwsia anfon milwyr i mewn i Wcrain yr wythnos hon y mae ofn a phryder yn ymledu trwy'r byd. Ofn y bydd hyn yn datblygu'n wrthdaro gwaedlyd a phryder y bydd hyn yn ansefydlogi'r berthynas rhwng cenhedloedd a'i gilydd. Hoffem eich annog i weddio yn ddyddiol gan gyflwyno'r sefyllfa i'r Arglwydd. Dyma rai awgrymiadau:

1. Gweddïwn am heddwch yn y byd. 'Gwyn eu byd y tangnefeddwyr, oherwydd cânt hwy eu galw'n blant i Dduw.' – Mathew 5:9
2. Gweddïwn dros bobl gyffredin Wcrain yn eu hofn a'u dychryn gan ddeisyf y byddant yn cael eu hamddiffyn rhag trais a marwolaeth. Cofiw'n hefyd am eu harweinyddion.
3. Gweddïwn y bydd Rwsia a'u harweinydd Putin yn tynnu yn ôl o Wcrain gan sylweddoli eu ffolineb.
4. Gweddïwn am ddoethineb i arweinyddion gwleidyddol cenhedloedd y byd yn eu penderfyniadau wrth ymateb i'r argyfwng hwn.
5. Gweddïwn am oleuni a chrebwyll i'r Cenhedloedd Unedig yn eu hymdrech i geisio cymod.
6. Gweddïwn yn enw Iesu Grist, Tywysog Tangnefedd.

Bydd ef yn barnu rhwng cenhedloedd, ac yn torri'r ddadl i bobloedd gryffion o bell; byddant hwy'n curo'u cleddyfau'n geibiau, a'u gwaywffyn yn grymanau. Ni chyfyd cenedl gleddyf yn erbyn cenedl, ac ni ddysgant ryfel mwyach.

Micha 4:3

Yn y dwys ddistawrwydd
dywed air, fy Nuw;
torred dy leferydd
sanctaidd ar fy nghlyw.

